

ДЕТСКА ГРАДИНА №181 „РАДОСТ”

с. Железница – София, пк 1475, ул. „Плана планина” №26, тел. 02/992 76 54, e-mail cdg181radost@abv.bg

---

**ГОДИШЕН ПЛАН
ЗА ПРЕВЕНЦИЯ И ИНТЕРВЕНЦИЯ
НА
НАСИЛИЕТО И ТОРМОЗА
В ДГ №181 “РАДОСТ”**

Планът е изготвен на основание чл.259, ал.1 и чл.185, чл.186 от ЗПУО и във връзка с разпоредбите на Закона за закрила на детето

Процедурата има за цел да подпомогне родителите и персоналът на ДГ№181”Радост” в процеса на разпознаване на белезите на насилие над деца и да гарантира сигурна и безопасна среда и стимулиращо отношение за всяко дете. Процедурата също така разписва реда за сигнализиране на органите по закрила на детето, при идентифицирани случаи/съмнения за насилие над деца.

I. Общи положения

1. Целият персонал на ДГ№181”Радост” е запознат и има разбиране за видовете насилие върху деца, начините за тяхното разпознаване и последствията върху физическото и психическото развитие на детето, след преживяно насилие.
2. Персоналът на ДГ№181”Радост” е запознат с реда за сигнализиране на органите по закрила на детето, в случаи на идентифицирано насилие или съмнение за такова над дете.
3. С видовете насилие и последствията от тях върху развитието на детето са запознати и родителите на децата, посещаващи ДГ№181.
4. Родителите са запознати с настоящата процедура и са информирани за правото на персонала да сигнализира органите по закрила на детето, в случаи на съмнения или симптоми за упражнено насилие над дете.
5. Родителите са запознати с реда за сигнализиране на органите по закрила, в случаи на идентифицирано насилие или съмнение за упражнено такова над детето им.
6. Децата, които посещават ДГ№181 според възрастта и нивото си на развитие и разбиране са подготвени да разпознават видовете насилие и знаят към кого да се обърнат, ако поведението на възрастните ги притеснява или изпитват неудобство.
7. Целият персонал на ДГ№181 притежава знания и умения за справяне с неприемливо поведение на децата, което подпомага процеса на превенция на насилието между децата .

II. Права и задължения на персонала

1. Персоналът на ДГ№181 е длъжен да полага адекватни грижи за всяко дете, които да подпомагат неговото физическо, психическо и емоционално развитие.

2. Персоналът на ДГ №181 в ежедневното обгрижване на децата не може да ползва средства и методи, които унижават личността на детето или уронват неговото достойнство.
3. Не се допуска прилагането на физически методи за наказание над децата, с цел справяне с неприемливо поведение.
4. При възникнали съмнения за упражнено насилие над дете се спазва следната последователност на действията:
  - член на персонала, който пръв е забелязал симптомите/белезите уведомява учителката/ките на групата /медицинската сестра, от която е детето;
  - учителките на групата /медицинската сестра вземат решение за продължителността на наблюдение над детето, за евентуални последващи симптоми/белези на насилие, за които уведомяват помощният персонал на групата и всички други членове на екипа, които ще се намесват в грижата за детето, за определеният от тях срок;
  - срокът за наблюдение над детето се определя в зависимост от тежестта на симптомите/белезите;
  - при повторно идентифицирани белези/симптоми на насилие над детето се уведомява директора на ДГ №181;
  - директорът преценява и взема решение за срока и спешността, с която ще бъдат информирани родителите на детето;
  - в случаите, когато родителите отказват среща с директора или обясненията, които дават за симптомите/белезите са уклончиви и неясни, директорът незабавно информира отдел „Закрила на детето” към дирекция „Социално подпомагане”, по адреса на детето.
5. В ежедневната си комуникация и грижа за детето екипа на ДГ №181 трябва да предразположи детето и по възможност да получи от него информация за случилото се и за наличните симптоми/белези.
6. Разговорите/общуването с детето трябва да стават в обстановка и по начин, който да запазва достойнството на детето и да не води до задълбочаване на последиците от преживяното.
7. В случай, че сутрин при приемане на детето от родителите, член на персонала забележи видими по тялото белези, има право да се информира от родителя за произхода на белезите и начина, по който са получени.
8. В случаите на системно, видимо нараняване на дете или в случай, че детето само сподели за упражнено над него насилие, персоналът на ДГ №181 незабавно информира отдел „Закрила на детето” към дирекция „Социално подпомагане”, по адрес на детето.

III. Права и задължения на родителите

1. Родителите са длъжни да полагат грижи за отглеждането на детето си, които да способстват неговото физическо, психическо и емоционално развитие, както и да подпомагат изграждането на положителна самооценка на детето по отношение на собствената му личност.
2. В общуването си с детето в ДГ №181 и извън него родителите са задължени да зачитат достойнството на детето си.
3. При прилагането на възпитателни и дисциплиниращи мерки родителите нямат право да използват методи за физическо наказание, както и такива унижаващи личността на детето.
4. Когато родител забележи белези от физическо нараняване на детето си, които не са получени в негово присъствие има право да поиска информация от екипа на ДГ №181 за начина и произхода на белезите.
5. Когато дете сподели с родител за неприемливо поведение от страна на член на екипа на ДГ №181, родителят има право да потърси среща и информация от човека, за когото детето е споделило, с цел изясняване на ситуацията.
6. В случай, че човекът за когото детето съобщава за неприемливо поведение отказва среща с родителя, той има право да потърси съдействието на директора на ДГ №181.

IV. Мерки за справяне с неприемливо поведение между децата

Неприемливо е всяко действие (физическо, словесно или жестомимично) от дете/деца насочено към друго дете/деца, които могат да увредят здравето или развитието на детето/децата към което е насочено, уронват неговото достойнство или унижават личността на детето.

1. Родителите на децата и екипът на ДГ №181 имат знания и разбиране за неприемливото поведение на децата и прилагат подходящи мерки за справяне с него.
2. Мерките, които се предприемат от страна на родителите и екипа на ДГ №181 се съгласуват предварително между двете страни и са еднопосочни.
3. При прилагането на мерките за справяне с неприемливо поведение родителите и персоналът на ДГ №181 нямат право да използват средства и методи, които да са увреждащи за здравето и развитието на детето, както и такива, които уронват неговото достойнство.
4. При необходимост, в конкретни случаи на проява на неприемливо поведение детето може да бъде насочено за консултиране със специалист, със съгласието на родителите.

5. Когато поведението на определено дете застрашава здравето или развитието на останалите деца от ДГ №181 е наложително незабавно да се потърси консултация със специалист.
6. При отказ на родителите да съдействат и да помогнат на детето си да разбере и да се справи с неприемливото поведение и неговото поведение е застрашаващо за останалите деца, директорът подава сигнал в отдел „Закрила на детето” към дирекция „Социално подпомагане”, по местоживееене на детето.

V. Ред за сигнализиране на органите по закрила

1. Органи по закрила на детето са:
  - председателят на Държавната агенция за закрила на детето и администрацията, която го подпомага;
  - дирекция „Социално подпомагане”;
  - министърът на труда и социалната политика, министърът на вътрешните работи, министърът на образованието и науката, министърът на правосъдието, министърът на културата, министърът на здравеопазването и кметовете на общини.
2. Всеки на когото е станало известно, че дете се нуждае от закрила е длъжен да сигнализира органите по закрила. Това се отнася и за лицата, на които е станало известно в процеса на изпълнение на служебните задължения, дори ако е обвързано с професионална тайна.
3. При наличие на риск за дете или белези/симптоми за упражнено насилие над дете сигнал се подава до отдел „Закрила на детето” към дирекция „Социално подпомагане” по местоживееене на детето или на територията, на която е възникнал рискът/насилието.
4. Сигналът може да бъде подаден на място в съответната дирекция „Социално подпомагане (ОЗД), по телефона или чрез писмо.
5. Сигналът трябва да съдържа име и връзка на лицето, което подава сигнала за детето, както и телефон, адрес за връзка.
6. Когато сигналът е анонимен той няма да бъде проверен, освен в случаите, когато се отнася за насилие над дете.

VI. Превенция на насилието над деца извън детското заведение и семейството

1. Персоналът и родителите са запознати с възможните рискове от насилие над децата, когато са оставени без надзор.
2. Родителите и персонала на ДГ№181 имат общо разбиране за възможните средства и методи за подготовка и обучение на децата за предпазване от ситуации, излагащи ги на риск от насилие.

3. Персоналът на ДГ№181 използва подходящи за възрастта и разбирането на децата методи за обучение по отношение на собствената им сигурност и безопасност.
4. Децата са запознати и обучени в следното:
  - те не са виновни и не носят отговорност за поведението на възрастните;
  - в случай, че поведението на възрастен ги притеснява или ги кара да изпитват неудобство да споделят с родител, учител от ДГ№181 или друг възрастен, на кого имат доверие;
  - не бива да се доверяват и тръгват с непознати, преди да са казали на някого от родителите си;
  - не бива да се доверяват и да тръгват с хора, които познават (близки, съседни и др.) ако тези хора не желаят да информират родителите на детето за това или родителите предварително не са информирали детето, че ще го вземе някой друг от детското заведение;
  - не бива да се качват в коли на непознати;
  - ако са останали в къщи сами не бива да пускат в жилището непознати или познати, дори те да твърдят, че ги изпраща някой от родителите;
  - не бива да приемат лакомства и подаръци от непознати.
5. В ежедневно си общуване с децата, родителите подпомагат процеса на подготовка на децата за предпазване от рискови ситуации, като ежедневно им напомнят основни правила на поведение.

VII. Механизъм за действие на персонала при инциденти с деца

1. Персоналът е обучен и знае как да реагира в случай на инциденти с дете по време на престоя му в детското заведение и извън него.
2. Инциденти са внезапно настъпили събития, които застрашават здравето, живота, сигурността и безопасността на децата в детското заведение и при излизане навън:
  - излизане на дете/деца от детското заведение без да са придружени от член на персонала;
  - влизане на непознати в двора и сградата на детското заведение, без разрешение от персонала;
  - изгубване на дете/деца, при посещение на културни, спортни и др. прояви, както и по време на екскурзии и детски лагери.
3. При възникнали инциденти с дете/деца се предприемат **незабавно** следните действия, в описаната последователност:
  - а) при излизане на дете от ДГ№181:

- членът на персонала забелязал отсъствието на детето незабавно информира учителката на групата или дежурен учител;
- незабавно се организира претърсване на сградата, района на детското заведение и околното пространство;
- разговаря се с децата и членовете на персонала, които последни са видели детето/децата, за да се установи причината и вероятната посока, в която е тръгнало детето;
- ако детето не бъде открито се подава сигнал в 08 РПУ на МВР за предприемане действия по издирването на детето;
- информират се родителите на детето и директорът на градината.

б) при влизане на външно лице в сградата или двора на ДГ№181, без разрешението на персонала:

- член на персонала, който е забелязал лицето се информира за целта на посещението;
- в случай на неясно или неприемливо обяснение, лицето бива помолено да напусне района на детското заведение;
- ако лицето откаже да напусне района, персонала предприема действия за ограничаване достъпа на лицето до помещенията и пространствата, в които в момента са децата;
- при проява на агресивно поведение от страна на външното лице, незабавно се подава сигнал до 08 РПУ на МВР;
- предприемат се действия за осигуряване сигурността на децата до намесата на органите на МВР.

в) при изгубване на дете, при посещение на културни, спортни и др. прояви, както и по време на екскурзии и детски лагери се предприемат същите действия, както при излизане на дете от ДГ№181.

При констатиране на прояви на агресия или проявено насилие да се реагира своевременно като се разговаря с двете страни участвали в инцидента. Уведомяват се и родителите на децата и се разговаря за причините за проява на насилието.

- Желателно е да се употребяват съвети, увещания, молби, тъй като агресията и физическото насилие са подражателни.
- При децата насилието се проявява като блъскане, безпричинно удряне на дете или отнемане на играчка.
- Може да възникне насилие и при приемане на ново дете в групата, поради това че децата не го познават и не желаят да играят с новопостъпилото дете.

VIII. Дейности с децата:

- Създаване на условия за коопериране на детето с другите и изграждане на добри взаимоотношения на територията на детското заведение.

- Изграждане на умения за решаване на конфликти. Водене на преговори. Справяне със ситуации, свързани с агресивни прояви – формиране на асертивни себеотвърждаващи умения / детето да отстоява себе си, да изразява истинските си чувства и да зачита чувствата на другите /.
- Включване на алтернативни форми и обучителни модули – смях, изкуство, движения.
- При приемането на децата в ДГ от медицинската сестра и учителките или след приема по време на другите режимни моменти служител установи, че има видими белези от насилие от страна на родителите или други членове на семейството същия незабавно уведомява в писменна форма директора и медицинската сестра. Отразяват инцидента и в рапортните си тетрадки за информация на следващите смени.
Провеждат разговор с детето и родителите му за причината на насилието. При издаване на детето учителката, директора или медицинската разговарят с родителите.
- При възникване на инцидент в ДГ от страна на персонала директорът взема мерки на основание чл. 193 т.1, т.3.